

2

Vragenuur

Aan de orde is **het mondelinge vragenuur**, overeenkomstig artikel 136 van het Reglement van Orde.

Vragen van het lid Van Tongeren aan de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie, bij afwezigheid van de minister, over **het bericht dat twee parkeerterreinen langs de A2 tijdelijk aangewezen waren als veiligheidsrisicogebied zodat de politie alle bestuurders het parkeerterrein op kon dirigeren en vervolgens kon fouilleren**.

Mevrouw **Van Tongeren** (GroenLinks): Voorzitter. Dit weekend was er een controlefuik op de A2 voor auto's met als doel het oppakken van inbrekers. Nu vindt GroenLinks het tegengaan van inbreken en oppakken van inbrekers zeer nuttig, maar daar waren 108 functionarissen van de KLPD, de Koninklijke Marechaussee, Rijkswaterstaat en de Belastingdienst bij betrokken en er is een heel zwaar middel ingezet, namelijk een veiligheidsrisicogebied. In onze wet staat dat je een veiligheidsrisicogebied in principe inzet als er een ernstige vrees bestaat op verstoring van de openbare orde door aanwezigheid van wapens. Dit waren twee parkeerterreinen naast de A2 bij een benzinstation. Je zult daar als gewone burger maar rijden, tanken of een snackje halen.

Wat vindt de staatssecretaris hiervan? Hoe komt het over op de gewone burger dat hij daar op een parkeerterrein opeens gefouilleerd kan worden? Is 108 functionarissen niet een vrij pittige inzet van menskracht, gelet op wat het oplevert? Mijn belangrijkste vraag is: is zo'n enorm zwaar middel als de inzet van een veiligheidsrisicogebied niet disproportioneel? Het is immers een kunstgreep om een rustig parkeerterrein te benoemen tot veiligheidsrisicogebied.

Staatssecretaris **Teeven**:

Voorzitter. Ik dank mevrouw Van Tongeren haar vragen. Zij vraagt hoe het overkomt op de Nederlandse bevolking dat je langs de A2 onder meer op wapens wordt gecontroleerd. Het is niet de eerste keer dat dit gebeurt. Het gebeurt regelmatig. Daar zijn overigens op een eerder moment, op 28 december 2005, ook Kamervragen over gesteld door de leden Van Heteren en Wolfsen van de Partij van de Arbeid-fractie. Toen heeft de toenmalige minister van Binnenlandse Zaken daar ook op geantwoord dat dat was gebeurd naar aanleiding van binnengekomen politie-informatie. Overigens heeft het Europees Hof een aantal jaren later een oordeel gegeven over de vraag of dit allemaal rechtmatig was. De klacht die bij het Europees Hof was ingediend in de zaak-Colon tegen Nederland, heeft het Europees Hof niet ontvankelijk verklaard – in die zaak werd doorgeprocedeerd, waardoor die uiteindelijk bij het Europees Hof is gekomen – doodeenvoudig omdat er informatie was op grond waarvan het lokale bestuur deze bevoegdheden kon aanwenden.

De tweede vraag van mevrouw Van Tongeren was of 108 mensen niet disproportioneel is. Is dat niet buiten proportie? Op die dagen werkten een groot aantal

diensten met elkaar samen. Dat is dus niet disproportioneel, zeker niet. Er is een integrale verkeerscontrole geweest op 25 en 26 oktober. Zoals u en anderen hier weten, wordt de politie dan geassisteerd door de Rijksdienst voor het Wegverkeer, de Belastingdienst, de Douane, soms ook de FIOD. Het gaat kortom om een groot aantal opsporings- en controlediensten. Het is dus niet disproportioneel.

Wat mevrouw Van Tongeren zegt, klopt dan ook: in dit verband heeft de burgemeester van Geldermalsen een aantal gebieden als risicogebied aangewezen. Dat gebeurt regelmatig. Dit was de actie "Ochtendgloren". Dit was niet uitzonderlijk. Het heeft eerder plaatsgevonden. Daar is ook op enig moment een juridisch oordeel over gegeven naar aanleiding van de gebeurtenissen in 2005.

Mevrouw **Van Tongeren** (GroenLinks):

Bij deze controle zijn 341 mensen gepakt die te hard gereden hebben. Er zijn 91 bekeuringen uitgedeeld voor onverzekerd rijden en het niet hebben van een APK. Er is € 10.000 contant geïnd aan openstaande boetes. Er is een vals paspoort in beslag genomen. Zo'n rijtje overtredingen kan ik heel moeilijk rijmen met de zware definitie van een veiligheidsrisicogebied. De staatssecretaris zegt terecht dat een keer eerder is geoordeeld dat het in dat geval mocht. Voor zover ik weet, is het in Nederland nog maar twee keer eerder ingezet: in 2005 en in 2008. Die controle begrijp ik best, maar het middel van preventief fouilleren op een parkeerterrein bij een tankstation waar je als gewone burger rondloopt, is een zwaar middel, ook met deze vangst. Welke informatie was voor de politie de aanleiding om dit te doen? Zijn er ook daadwerkelijk inbrekers gepakt? Dat was, tenminste naar de media toe, de reden om preventief fouilleren toe te staan op dit parkeerterrein.

Staatssecretaris **Teeven**:

De informatie waar de politie over beschikte, gaf het lokale bestuur aanleiding om de beslissing te nemen tot preventief fouilleren op wapens en vuurwapens. De politie heeft dit gedaan na een bevel van de officier van justitie. Ik ga in dit verband nog in op het vervolg van de vraag van mevrouw Van Tongeren, want daar had ik nog geen antwoord op gegeven. In de nacht van afgelopen donderdag op vrijdag zijn een honkbalknuppel, een wapenstok, twee boksbeugels en een busje pepperspray aangetroffen. Dit zijn onder meer goederen die vallen onder de Wet wapens en munitie. Mevrouw Van Tongeren vroeg ook of er inbrekers zijn aangetroffen. Dat is mij niet bekend. Ik zou dat moeten navragen.

Mevrouw **Van Tongeren** (GroenLinks):

In concludeer dat preventief fouilleren een heel zwaar middel is voor de opbrengst als gevolg ervan. Preventief fouilleren vergt ook een zware inzet van menskracht en middelen. Met normaal politiewerk, normaal onderzoeken, had je deze opbrengst waarschijnlijk ook gehad, dus zonder de extra mogelijkheid om mensen preventief te fouilleren.

Staatssecretaris **Teeven**:

Ik deel de constatering van mevrouw Van Tongeren in het geheel niet. Op basis van de ingekomen informatie was dit middel volstrekt proportioneel. Er is zelfs gekeken naar de subsidiariteit om te bezien of het op een andere wijze had gekund. Ik sta dus volledig achter dit politieoptreden.

Teeven

De heer **Van der Steur** (VVD):

De vraagstelling van mevrouw Van Tongeren van de fractie GroenLinks is uiterst merkwaardig, want zij zegt dat zij wat wil doen aan de criminaliteit in Nederland. Dan komt er een grootscheepse actie die naar het oordeel van de VVD-fractie succesvol was. Er zijn vijftien personen aangehouden wegens verboden wapens, drugsbezit, onbetaalde boetes, bezit van inbrekersgereedschap, een vals paspoort en verdenking van witwassen. Je kunt deze actie niet anders dan succesvol noemen. Kunnen wij er dus op rekenen dat dit kabinet en het komende kabinet dit soort acties met enige regelmaat zal houden?

Staatssecretaris **Teeven**:

Als er informatie binnenkomt die aanleiding geeft tot soortgelijke controleacties langs de rijkswegen en als die effectief, noodzakelijk en proportioneel zijn, zal dit soort acties in de toekomst ook plaatsvinden.

Mevrouw **Berndsen-Jansen** (D66):

Het ging in dezen over een integrale verkeerscontrole. Om te mogen fouilleren, moet er sprake zijn van een ernstige vrees voor de verstoring van de openbare orde door aanwezigheid van wapens. Ik vind het wel erg vergezocht om twee parkeerplaatsen als veiligheidsrisicogebied aan te wijzen om te kunnen fouilleren. Vindt de staatssecretaris inbreken inderdaad een soort verstoring van de openbare orde?

Staatssecretaris **Teeven**:

Er was een indicatie voor de aanwezigheid van wapens of andere goederen die vallen onder de Wet wapens en munitie. Die informatie was concreet en voldoende gecheckt. Ik denk dus dat deze actie proportioneel is geweest. Mijn antwoord is: ja, ik vind dat de binnengekomen informatie inderdaad voldoende rechtvaardiging hiertoe gaf.

Mevrouw **Van Toorenborg** (CDA):

Ik had het genoeg om in deze situatie terecht te komen. Ik stel het op prijs om vandaag aan de staatssecretaris te vertellen dat men het keurig heeft gedaan. Het was op dat moment regenachtig en donker. Ik maakte mij zorgen, want diverse automobilisten konden slechts op het allerlaatste moment de agenten ontwijken. Kan de staatssecretaris erop toezien dat de politie voldoende middelen en ruimte ter beschikking heeft om dit op een veilige manier uit te voeren? Ik ben erin terechtgekomen. De politie deed het keurig, maar ik maakte mij op dat moment ook zorgen over de agenten.

Staatssecretaris **Teeven**:

Ik zal de zorgen van mevrouw Van Toorenborg via de daartoe geëigende kanalen overbrengen aan de plaatselijke korpsleiding en vanaf 1 januari delen met de nationale korpsleiding, als het een soortgelijke actie betreft.

Mevrouw **Kooiman** (SP):

Ik kan mij heel goed aansluiten bij het verhaal van mevrouw Van Tongeren. Deze actie roept bij mij ook de vraag op of ze proportioneel en effectief is geweest. De fuik en het preventief fouilleren zijn opgezet om twee boeven te vangen. Daarvoor deden wij het allemaal. Nu zegt de staatssecretaris dat hij niet weet of dat bewerkstelligd is. Kan de staatssecretaris een brief sturen waarin hij de effectiviteit beschrijft en de vragen beantwoordt of wij hiermee inderdaad boeven gevangen hebben – dat willen wij

namelijk graag – en hoeveel capaciteit het bij de politie heeft gekost?

Staatssecretaris **Teeven**:

Ik ben niet bereid om die brief te sturen. Ik heb met de vragenstellers en nu ook met mevrouw Kooiman gedeeld dat ik het proportioneel vind. Dat hangt niet alleen af van het uiteindelijke resultaat, maar meer van de informatie die voorhanden was op het moment dat besloten werd, over te gaan tot deze actie. Ik heb gezegd dat ik de beslissing van het lokaal bestuur en van de officier van justitie volledig kan begrijpen en dat ik daarachter sta. Ik heb op vraag 2 van mevrouw Van Tongeren al geantwoord dat ik de inzet van 108 medewerkers proportioneel vind. Dus ik wil de brief niet sturen.